QO‘SHIMCHALAR JADVALI

*Izoh:*Rim raqami bilan qo‘yilgan qo‘shimchalar shakldosh (omonim)lik xususiyatiga ega qo‘shimchalardir. Arab raqami bilan qo‘yilgan qo‘shimchalar esa ko‘p ma’noli (polisemantik) xususiyatiga ega qo‘shimchalardir.

s/y – so‘z yasovchi, ***lug‘/sh*** – lug‘aviy shakl hosil qiluvchi, ***s/m*** – sintaktik (munosabat) qo‘shimchalar sanaladi.

– belgi mavjud qo‘shimchalar qismlarga ajralmaydi.

Qo‘shim-chalar	Turi	Qo‘shimchaning vazifasi	Misollar
A			
-a I 1	s/y	Otdan fe’l yasaydi	Osha, tuna, qona, o‘yna, sana, ata
2	s/y	Sifatdan fe’l yasaydi	Qiyna, bo‘sha
3	s/y	Taqlid so‘zdan fe’l yasaydi	Jildira, shildira
-a II	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Ko‘tara (savdo), qo‘sha-qo‘sha (uy), aylana
-a III	s/y	Taqlid so‘zdan ot yasaydi	Jizza, do‘mbira, laqqa, qahqaha, sharshara, vasvasa
-a IV	s/y	Taqlid so‘zdan ravish hosil qiladi	Guppa-guppa, tappa, taqqa, shartta
-a V 1	lug‘/sh	Harakatning davomiyligi, modal shakl	Buramoq, ur(i)namoq
2	lug‘/sh	Fe’lning ravishdosh shakli	Kuta-kuta, yura-yura, chopa-chopa, shosha-pisha
3	lug‘/sh	Davomiylik ma’nosidagi ravishdosh shakli, yetakchi fe’l tarkibida qo‘llaniladi	Yoza tur, kela qol
-a VI	s/m	Jo‘nalish kelishigining ko‘rinishlaridan biri	Qo‘lima, egnima
-a VII	lug‘/sh	Kichraytirish oti shakli	Uya
-a VIII		So‘roq yuklamasi shakli	Men-a?
-a IX		Ayollik jinsining ko‘rsatkichi	Tursunova, Ikromova
-ajak (a+jak), Yajak	lug‘/sh	Fe’lning kelasi zamon sifatdoshi shakli	Borajak, kelajak, o‘qiyajak
-ak I	s/y yoki lug‘/sh	Otdan ot yasaydi; kichraytirish, o‘xshatish ma’nolarini bildiradi	Bargak, ichak, yo‘lak
-ak II	s/y	Otdan sifat yasaydi	G‘alvirak (yong‘oq)
-ak III	s/y	Taqlid so‘zdan ot yasaydi	Varrak, qarsak
-akam	s/y	Ot va sifatlardan ravish va sifat yasaydi	Yolg‘on(d)akam, rostakam, chinakam
-akay	s/y	Ravish yasaydi	Yo‘l-yo‘lakay
-aki I 1	s/y	Otdan sifat yasaydi	Og‘zaki, yuzaki, qalbaki

2	s/y	Sifatdan sifat yasaydi	Puchaki, xomaki, sho‘raki, zo‘rma-zo‘raki
3	s/y	Taqlid so‘zdan sifat yasaydi	Jirtaki, shartaki, g‘irg‘iraki
4	s/y	Taqlid so‘zdan ot yasaydi	Tarsaki
5	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Ko‘rma-ko‘raki
6	s/y	Ravishdan sifat yasaydi	Burunaki
-ala I	lug‘/sh	Jamlovchi son shakli	Ikkala, uchala, to‘rtala
-ala II (a+la)	lug‘/sh	Harakatning ma’nosini kuchaytiradi	Qaytalamoq, quvalamoq
-alak	s/y	Sifatdan ot yasaydi	Do‘ngalak
-alla 1		Gumon olmoshi qo‘shimchasi	Allakim, allanima
2	s/y	Otdan ravish yasaydi	Allavaqt, allamahal
-an	s/y	Sifat yasaydi	Tuban
-an	–		Tamoman
-aqay	s/y	Sifatdan sifat yasaydi	Chapaqay, o‘ngaqay
-ar I	s/y	Sifatdan fe’l yasaydi	Ko‘kar, oqar
-ar II	lug‘/sh	Fe’lning orttirma nisbati shakli	Chiqar, qo‘ylarni qaytar
-ar III	lug‘/sh	Fe’lningkelasizamonsifatdoshishakli	Oqar suv, qaytar dunyo
-ar IV	s/m	Kelasizamonnigumon-taxminma’nosidaifodalovchishakl	Balki, u kelar
-ar V	s/m	Aniq kelasi zamon shakli	Umr o‘tar, vaqt o‘tar
-ar VI	lug‘/sh	Ot+fe’l tarkibli qo‘shma otlarda uchraydi	Beshiktervatar, bo‘yo‘sar, izquvar otchopar, qo‘yboqar, husnbuzar
-ar VII	lug‘/sh	Ot+fe’ltarkibliqo‘shmasifatlardauchraydi	Ishbuzar, mehnatsevar, tinchliksevar
-aro 1	s/y	Otdan sifat yasaydi	Tumanlararo, xalqaro
-aro 2	s/y	Olmoshdan sifat yasaydi	O‘zaro
-(a)si (a+si)	lug‘/sh	Fe’lninq sifatdosh shakli	Kelasi (yil), o‘lasi (mol)
-at I 1	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	O‘lat, ko‘chat
2	s/y	Sifatdan ot yasaydi	Ko‘kat
-at II		Arabchadan o‘tgan so‘zlarda uchraydi	Oxirat, zarurat, kamolat
-ay I 1	s/y	Otdan fe’l yasaydi	Kuchay
2	s/y	Ravishdan fe’l yasaydi	Ko‘pay, ozay
3	s/y	Sifatdan fe’l yasaydi	Pasay, toray, kengay
-ay II	s/m	Fe’lning buyruq-istak mayli shakli	Yozay, qolay
-ag‘on	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Bilag‘on, tepag‘on, topag‘on, chopag‘on, qopag‘on
B			
-b	lug‘/sh	Fe’lning ravishdoshi shakli	So‘zlab, o‘ynab

ba- (fors)	s/y	Otdan sifat yasaydi	Badavlat, bahavo, bahaybat, baquvvat
bad- (fors)	s/y	Otdan sifat yasaydi	Badbaxt, badbashara, badjahl, badnafs, badnom
bar- I (fors)	s/y	Otdan sifat yasaydi	Barkamol, barhayot
bar- II (fors)	s/y	Otdan ravish yasaydi	Barvaqt
-baxsh (fors)	s/y	Otdan sifat yasaydi	llhombaxsh, orombaxsh
be- (fors)	s/y	Otdan sifat yasaydi	Bearmon, beodob
be- (fors)	–	Sifatlar yaxlitlangan, qismlarga ajralmaydi	Bejirim, bezovta, bekor, beso‘naqay, bechora (g‘arib)
-bin I	s/y	Otdan ot yasaydi	Folbin
-bin II	s/y	Sifatdan sifat yasaydi	Kaltabin
bo- (fors)	s/y	Otdan sifat yasaydi	Boadab, boaql, boobro‘, boxabar
-bon (-von) (fors)	s/y	Otdan ot yasaydi	Bog‘bon, darvozabon, saroybon, tarozivon
-boz (-voz) (fors)	s/y	Otdan sifat yasaydi	Safsataboz
D			
-da I	s/m	O‘rin-payt kelishigi shakli	Dalada, menda, darsda
-da II		Ta’kid yuklamasi	Bitsa-da, bo‘lsa-da
-da III		Biriktiruvyokizidlovbog‘lovchisi	Keldi-da o’tirdi(biriktiruv); Qaradi-da ko‘rmadi (zidlov)
-da IV	s/y	-la qo‘shimchasi vazifasini bajaradi	Aldamoq, indamoq, undamoq, haydamoq
-da V	-	Ravish	Yaqinda, tezda
-dagi	s/y	Ot, ravish, olmoshdan sifat yasaydi	Uydagi, atrofdagi, quyidagi, yaqindagi
Ayrimtilshunoslar -dagishaklinilug‘aviyshakldebsanaydilar			
-dak I	s/y	Fe’ldan ot yasagan, unumsiz qo‘shimcha	Kekirdak, yugurdak
-dak II		-day, -dek shaklining so‘zlashuv nutqidagi ko‘rinishi	Bugungidak tomosha ko‘ramagandim.
-dan I	s/m	Chiqish kelishigi shakli	Kitobdan, maktabdan
-dan II	-	Ajralmaydigan ravish so‘zlar	Ataydan, aftidan, bexosdan, birdan, rostdan, tezdan, tubdan, to‘satdan (to‘sindan), chindan, yangidan, qaytadan, qasddan, qo‘qqisdan, halitdan
-day, -dek	s/y	Ot, sifat va olmoshdan sifat va ravish yasaydi	Burgutday, sizdek, qadimgiday, tog‘day, o‘qday, kaftday, oyday,

			quldek
Izoh: Agar shunday so‘zidagi *-day, -dek* shakllari «shunga o‘xshash, shu singari» ma’nolarida kelib, asosan, otga (ba’zan fe’lga) bog‘lanib kelsa, ko‘rsatish olmoshi vazifasida keladi. M: *Shunday yurt qayda bor? Men ham yoshligimda shunday edim.* Agar shunday so‘zidagi *-day, -dek* shakllari «shu zaylda, shu tarzda» ma’nolarida kelib, asosan, fe’lga bog‘lanib kelsa, ravish vazifasida keladi. M: *Siz ham shunday ishlasangiz bo‘lmaydimi?* -day, -dek shakllari ba’zi manbalarda lug‘aviy shakl sifatida talqin qilinmoqda.			
-day, -dek	–	Ajralmas holga kelib qolqan	Jinday, jo‘jabirday, qitday
dar- (fors)	s/y	Otdan sifat yasaydi	Dargumon, darg‘azab
-di	s/m	Fe’lninq zamon qo‘shimchasi	O‘qiydi, ishlaydi, yozdi, keldi
-digan	lug‘/sh	Kelasi zamon sifatdoshini hosil qiladi	Ishlaydigan
-dir I	s/m	III shaxs kesimlik affiksi	O‘qituvchidir
-dir II		Gumon yuklamasi	Borgandir
-dir III	lug‘/sh	Fe’lning orttirma nisbati shakli	Yozdir, kiydir
-dir IV		Gumon olmoshi	Kimdir, nimadir
-dir V	s/m	-di shaxs-son shaklining she’riyatdagi ko‘rinishi	Aytadir, ko‘radir
-diq	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Tashlandiq, topildiq, qoldiq, qoqindiq, hordiq
-don I	s/y	Otdan ot yasaydi	Guldon, kuldon, siyohdon, suvdon, surmadon, tuzdon, o‘qdon, qalamdon
-don II	s/y	Otdan sifat yasaydi	Bilimdon, gapdon, qadrdon, hisobdon
-dor I	s/y	Otdan ot yasaydi	Muhrdor, chorvador
-dor II	s/y	Otdan sifat yasaydi	Aybdor, dindor, rangdor (chit), qarzdor, homilador, go‘shtdor, dongdor, jahldor, puldor, shirador, hosildor
-doq I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Qovurdoq, qo‘ndoq
-doq II	s/y	Olmoshdan sifat yasaydi	Undoq, bundoq, shundoq
-dosh I	s/y	Otdan ot yasaydi	Vatandosh, yo‘ldosh, kursdosh, sinfdosh
-dosh II 1	s/y	Otdan sifat yasaydi	Ohangdosh, mungdosh
2	s/y	Sifatdan sifat yasaydi	Tengdosh
-do‘z	s/y	Otdan ot yasaydi	Kashtado‘z, moynadoz, etikdo‘z
F			
-furush	s/y	Otdan ot yasaydi	Chitfurush, do‘ppifurush
G			
-ga I	s/m	Jo‘nalish kelishigi qo‘shimchasi	Maktabga, uyga
-ga II	lug‘/sh	Harakatning ma’nosini kuchaytiradi	Surgamoq
-ga	–	Ravishlarda yaxlitlangan, qismlarga	Bekorga, birga, go‘rga («mayli»),

		ajralmaydi	indinga, tekinga, ertaga, behudaga, jo‘rttaga, qaytaga
-gan (-kan, -qan)	lug‘/sh	Fe’lning o‘tgan zamon sifatdoshi shakli	Bukkan, ekkan, taqqan, chiqqan
-gani (-kani, - qani, -gali, -kali, -qali)	lug‘/sh	Fe’lning maqsad ravishdoshi shakli	Ko‘rgani, boqqani, ichgali, ekkali, yiqqali
-gancha (-ganicha, -kancha, -qancha)	lug‘/sh	Fe’lning holat ravishdoshi shakli	Yotgancha, ekkancha
-gar (fors)	s/y	Otdan ot yasaydi	Jodugar, ig‘vogar, sehrgar, sitamgar, firibgar
-garchilik	s/y	Otdan ot yasaydi	Yog‘ingarchilik, loygarchilik, ovoragarchilik
-gay I (unumsiz)	s/y	Otdan sifat yasaydi	Kungay
-gay II	s/m	Fe’lning kelasiz zamon shakli	Borgay
-gaz (-kaz, -qaz, -g‘az, -kar)	lug‘/sh	Fe’lning orttirma nisbat shakli	Ko‘rgaz, o‘tkaz, o‘tqaz, turg‘az, to‘lg‘az, o‘tkaz –> o‘tkar
-gach (-kach, -qach)	lug‘/sh	Fe’lning ravishdosh shakli	Bitirgach, to‘kkach, boqqach
-gacha	lug‘/sh	Chegara ma’nosini ifodalaydi	Samarqandgacha
-gi I	s/y	Fe’ldan a) narsa oti yasaydi; b) mavhun ot yasaydi	a) suzgi, supurgi; b) kulgi, sezgi
-gi II	s/y	Ot, ravishlardan sifat yasaydi	Avvalgi, burungi, kechagi, kuzgi, kunduzgi, tonggi, tungi, endigi, qadimgi
-gi III	lug‘/sh	Egalik shakli bilan birga qo‘llanib, xohish ma’nosini anglatadi	Borgim keldi.
-gin I (-kin, -qin, -gil)	s/m	Fe’lning buyruq mayli (II shaxs, birlik)	Borgin, ekkin, yoqqin, aytgil
-gin II	s/y	Otdan sifat yasaydi	G‘amgin
-gina I		Urg‘usiz holatda yuklama	Bizlargina, faqatgina, sengina
-gina II 1 (-kina, -qina)	lug‘/sh	Urg‘uliholatdaotlardagierkalatish, kichraytirishshakli	Bolagina, qizgina(m), bilakkina, go‘dakkina
2	lug‘/sh	Sifatlardagilug‘aviyshaklhosilqiluvchiqo‘shimcha	Yengilgina, jajjigina, kichkinagina, soddagina, shiringina, yaxshigina, kichikkina, nozikkina, pastakkina
3	lug‘/sh	Ravishlardagishaklhosilqiluvchiqo‘s	Anchagina, astagina, ko‘pgina,

		himcha	ozgina, endigina, haligina
-gir I	s/y	Fe'ldan sifat yasaydi	Sezgir, bilgir, tezgir
-gir II (fors)	s/y	Otdan ot yasaydi	Jahongir, olamgir, fazogir
-giz (-kiz, -qiz, -g'iz)	lug'/sh	Fe'lning orttirma nisbat shakli	Borgiz, yegiz, ketkiz, yutqizdi, o'tirg'iz
-gich I	s/y	Fe'ldan ot yasaydi	Kovlagich, ko'targich, ochgich, maydalagich, purkagich, suzgich, o'tkazgich, qistirgich
-gich I	s/y	Fe'ldan sifat yasaydi	Bilgich
-goh	s/y	Otdan ot yasaydi	Janggoh, oromgoh, sayilgoh, qarorgoh
-gudek	lug'/sh	Fe'lning ravishdosh shakli hosil qiluvchi qo'shimchasi	O'lgudek, yeb qo'ygudek
-gulik	lug'/sh	Fe'lninq sifatdosh shakli	Aytgulik, arzigulik
-gulikshakliniolganayrimfe'llarotgako'chishimumkin (konversiyausuliorqali): yegulik			
-guncha	lug'/sh	Fe'lning payt ravishdoshi shakli	Ochilguncha
-gur	lug'/sh	Fe'lning sifatdosh shakli	Tushmagur, yash(sh)amagur
-gusi	lug'/sh	Fe'lningkelasizamon (sifatdosh)iniko'rsatuvchitarixiyshakli	Kelgusi yil omadli bo'lsin.
-guvchi	lug'/sh	Fe'lning sifatdosh shakli	Intilguvchi, qolguvchi
-go'y	s/y	Otdan ot yasaydi	Va'dago'y, duogo'y, nasihatgo'y, haqiqatgo'y
H			
ham-	s/y	Otdan ot yoki sifat yasaydi	Hamkasb, hamsuhbat, hamfikr
I			
-i I 1	s/y	Otdan fe'l hosil bo'ladi	Changimoq, ranjimoq
-2	s/y	Sifatdan fe'l hosil bo'ladi	Boyimoq, tinchimoq
-i II (fors)	s/y	Otdan sifat yasaydi	jannati, do'zaxi
-i III	s/m	Otlarga qo'shiluvchi egalik qo'shimchasi	Vatani, do'sti
-i IV	lug'/sh	Fe'llarga qo'shilib modal ma'no hosil qiladi	To'zimoq, shimimoq, singimoq, so'limoq
-ib	lug'/sh	Fe'lning ravishdosh shakli	Yozib, kelib
-iga (-siga)	s/y	Ot, sifat, ravish, olmoshdan ravish yasaydi	Nomiga, baravariga, birdaniga, qanaqasiga
-ik I	s/y	Fe'ldan sifat vasaydi	Kesik
-ik II	s/y	Fe'ldan ot yasaydi	Ko'rik
-ik III	s/y	Son, ot, ravish kabi so'z turkumlaridan fe'l yasaydi	Birikmoq, kechikmoq, ichikmoq, ko'zikmoq
-ik IV	lug'/sh	Fe'l ma'nosini kuchaytiradi	Ko'nikmoq
-il I	lug'/sh	O'zlik nisbat shakli	Otildi, qoqildi

-il II	lug‘/sh	Majhul nisbat shakli	Aytildi, sotildi
-ildoq	s/y	Taqlid so‘zlardan ot va sifat yasaydi	Bijildoq, bizildoq, jikildoq, likildoq, pirildoq, pirsildoq, po‘rsildoq, so‘lqildoq, xirildoq, shaqildoq, shilpildoq, hiqildoq
-illa	s/y	Taqlid so‘zlardan fe’l yasaydi	Chirqilla, lovulla, vovulla
-im I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Bilim, bosim, bo‘lim, kesim, kiyim, kirim, ko‘chim, terim, tilim, tinim, chiqim, o‘lim, o‘rim, qochirim, qo‘nim
-im II	s/y	Fe’ldan sifat yoki daraja-miqdor ravishlari yasaydi	Ayrim, siqim, chekim, qisim
-im III	s/m	Egalik qo‘shimchasi	Bog’im, kitobim, ko’zim, uyim, fikrim
-imiz	s/m	Egalik qo‘shimchasi	Maktabimiz, yurtimiz, kitobimiz
-(i)msira	lug‘/sh	Fe’lning ma’nosini kuchaytiradi	Kulimsira, yig‘lamsira
-imtir	lug‘/sh	Sifat darajasi shakli	Ko’kimtir, oqimtir, sarg’imtir
-in I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Yog‘in, yig‘in, ekin, qo‘shin, tiqin
-in II 1	s/y	Otdan sifat yasaydi	Otashin, erkin, g‘ishtin
2	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Sog‘in (sigir), to‘kin (dasturxon), to‘lin (oy), yashirin (tashkilot)
-in III	s/y	Turliso‘zturkumlaridanjuftravishlar yasaydi	Birin-ketin, yozin-qishin, ochin-to‘qin
-in IV	lug‘/sh	Fe’lningo‘zlikvamajhuinisbatinihosi lqiladi	Bekinmoq, yopinmoq, ilmoq, kiyinmoq
-in V	lug‘/sh	Istak mayli ma’nosini kuchaytiradi	Ko‘rayin, olayin
-indi	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Yig‘indi, yuvindikuyindi, supurindi, chiqindi, cho‘kindi, qirindi, oqindi
-(i)nqira	lug‘/sh	Fe’lning ma’nosini kuchaytiradi	Oqarinqira, bo‘shanqira
-inch	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Shoshilinch, tiqilinch
-inchi	lug‘/sh	Tartib son shakli	Birinchi, qirqinchi
-iq I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Yoriq, soliqtortiq, tutantiriq, chiziq, chopiq, qiliq
-iq II	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Burushiq, siniq, siqiq, tiniq, cho’ziq, qisiq
-iq III	s/y	Ot va sifatdan fe’l yasaydi	Yo‘liq, chiniq, ochiq (qorni ochiqdi)
-iq IV	lug‘/sh	Ma’noni kuchaytiradi	Toliq, qoniq, oshiqmoq
-ir I	s/y	Ot va taqlidiy so‘zlardan fe’l yasaydi	Gapir, tupir, shopir

-ir II	lug'/sh	Fe'lningorttirmanisbatshaklinihosil qiiadi	Ichirmoq, ko'chirmoq
-ira	s/y	Taqlid so'zdan fe'l yasaydi	Gurkira, miltira, sharqira, yarqira
-iston	s/y	Ot yasaydi	Qabriston, guliston, O'zbekiston, Qirg'iziston
-iy I(fors)	s/y	Otdan sifat yasaydi	Amaliy, markaziy, odamiy, tanqidiy
-iy II(fors)	s/y	Joy nomlaridan atoqli shaxs nomlari yasaydi	Xorazmiy, Chustiy
-iy (fors)	–	Mustaqil morfema sifatida ajratilmaydi	Madaniy, samimiy, siyosiy, haqqoniy
-iyat	s/y	Ot va sifatlardan mavhum ot yasaydi	Qobiliyat, sababiyat, ziddiyat, mag'lubiyat
-iz	lug'/sh	Fe'lninq orttirma nisbat shakli	Oqiz, tomiz, emiz
-ish I	lug'/sh	Harakat nomi shakli	Borish, kelish
-ish II	lug'/sh	Fe'lning birgalik nisbat shakli	Chiqishdi, yozishdi
-ish III	lug'/sh	Sifatninq ozaytirma daraja shakli	Ko'kish, oqish, sarg'ish
-ing I	s/m	Egalik qo'shimchasi	Qalaming, yurting
-ing II	s/m	Tuslovchi qo'shimcha	Boring, yozing, ishlating
-ing III	s/m	Qaratqich kelishigining fonetik o'zgargan shakli	Men+ning –> mening, Sen+ning –> sening
-ingiz I (ing+iz)	s/m	Egalik qo'shimchasi	Do'stingiz, so'zingiz
-ingiz II (-ing+iz), -inglar, -laring	s/m	Tuslovchi (buyruq mayli) qo'shimchasi	Aytingiz (aytinglar, aytlaring)
J			
-jon I	lug'/sh	Erkalatish, o'rni bilan kesatish ma'nolarini bildiradi	Dadajon, Nabijon
-jon II	s/y	Turli so'z turkumlaridan sifat yasaydi	Nimjon, jonajon, qaqajon; oromijon, rohatijon (izofalar)
-jon	-		Baqlajon, maymunjon, patinjon
K			
-k I 1	s/y	Fe'ldan ot yasaydi	Bezak, istak, kurak, tilak, to'shak, elak
2	s/y	Taqlid so'zlardan yasalgan fe'llardan ot yasaydi	Guldurak, pirpirak

-k II	s/y	Fe'ldan sifat yasaydi	Chirik
-k III	s/m	Fe'lning shaxs-son qo'shimchasi	Bordik, yozdik
-ka I	s/y	Ayrim otlardan fe'l yasaydi	Iska
-ka II	lug'/sh	Kichraytirish ma'nosini bildiradi	Yo'lka
-ka III	s/m	Jo'nalish kelishigining tovush o'zgarishiga uchragan shakli	Handalakka, malakka
-ka IV	lug'/sh	Fe'lning kuchaytiruv affiksi	Surka
-kaz	lug'/sh	Fe'lning orttirma nisbat shakli	Yetkaz, o'tkaz, ketkaz
-kash I	s/y	Otdan ot yasaydi	Aravakash, kirakash, paxsakash, chizmakash, childirmakash, qalamkash; Noskash, chilimkash, balokash, zahmatkash
-kash II	s/y	Otdan sifat yasaydi	Dilkash, jafokash, pastkash, sustkash
-ki I	s/y	Fe'ldan ot yasaydi	Ko'chki, tepki, turtki
-ki II	s/y	Ot, sifat, ravishlardan sifat hosil qiladi	Ichki, kechki, pastki, ustki, qishki, soyaki
-kin I	s/y	Fe'ldan sifat yasaydi	Keskin
-kin II	s/m	Ma'noni kuchaytiradi	Tekkin, to'kkin, ekkin
-kir	s/y	Fe'ldan sifat yasaydi	Keskir, o'tkir
-kich	s/y	Fe'ldan ot yasaydi	Keskich, kukunlatkich, ko'rsatkich, sovutkich
-kor I 1	s/y	Otdanotyasaydi (kasbegasi, mutaxassislik, mashg'ulotbilanbog'liqbo'lganshaxsotiyasaydi)	Binokor, xaloskor, xizmatkor
2	s/y	Otdanotyasaydi (asosdananglashilgannarsaniekuvchishaxsotiyasaydi)	Paxtakor, sholikor, g'allakor
-kor II	s/y	Otdan sifat yasaydi	Riyokor, fusunkor, shiddatkor, havaskor
-ku		Kuchaytiruv-ta'kid yuklamasi	Talaba-ku, ona-ku
L			
-l I	lug'/sh	O'zlik va majhul nisbat shakli	So'raldi, chayqaldi
-l II	s/y	Fe'ldan sifat yasaydi	Tugal
-l III	s/y	Fe'ldan ot yasaydi	Qamal
-la I 1	s/y	Otdan fe'l yasaydi	Arrala, ishla, ko'zla, moyla, qishla
2	s/y	Sifatdan fe'l yasaydi	Tozala, tikla, yomonla, tekisla, maydala, yangila

3	s/y	Ravishdan fe'l yasaydi	Tezla, sekinla
4	s/y	Olmoshdan fe'l yasaydi	Sizla, senla
5	s/y	Son (miqdor)ni anglatgan so'zdan fe'l yasaydi	Yarimlamoq
6	s/y	Undov so'zdan fe'l yasaydi	Dodla, ufla, chuhla, hihila
7	s/y	Taqlid so'zdan fe'l yasaydi	Shitirla, gumburla, taqirla
8	s/y	Modal so'zdan fe'l yasaydi	Yo'qla
-la II	lug'/sh	Harakatningtakrorlanishi, kuchayishi, uzoqdavometishima'nolariniifodalaydi	Savala, quvla, qashila, cho'qila, chimchila, ishqala, bukla
-la III		Bilan ko'makchisining qisqargan shakli	Sen-la, qo'l-la
-lab I	s/y	Turli so'z turkumlaridan ravish yasaydi	Ataylab, yillab, kunlab, ko'plab, oylab, saharlab, tepalab, misqollab
-lab II	lug'/sh	Chama son qo'shimchasi	O'nlab, yuzlab, minglab
-lan 1	s/y	Otdan fe'l yasaydi	Afsuslan, zavqlan, qanoatlan, ovqatlan
2	s/y	Sifat va ravishdan fe'l yasaydi	Sergaklanmoq, xavotirlanmoq
3	s/y	Songaoidfaqat*ikki*so'zidanfe'lyasaydi	Ikkilan
-lar I	lug'/sh	Ko'plik shakli	Gullar, kitoblar
-lar II	lug'/sh	Ko'plik+o'xshashlik, aloqadorlik, qurshov, hurmat, kuchaytiruv, chama-taxmin, kinoya kabi uslubiy ma'nolarni anglatadi	Farhodlar, dadamlar, yuraklarim, yog'lardan
-lar III	s/m	Fe'lning shaxs-son qo'shimchasi	Keldilar, yig'ildilar
-larcha I	s/y	Ot, sifarlardan ravish hosil qiladi	Bolalarcha, vahshiylarcha, mardlarcha, telbalarcha
-larcha I	lug'/sh	Chama son shakli	Yuzlarcha
-lay(in)	s/y	Sifatdan ravish yasaydi	Butunlay(in), tiriklay(in)
-lash 1	s/y	Otdan fe'l yasaydi	Gaplashmoq, do'stlashmoq
2	s/y	Sifatdan fe'l yasaydi	Asabiylashmoq, yiriklashmoq, osonlashmoq
3	s/y	Ravishdan fe'l yasaydi	Tezlashmoq, yaqinlashmoq
4	s/y	Sondan fe'l yasaydi	Birlashmoq
-li I	s/y	Otdan sifat yasaydi	Aqlli, vijdonli
-li II	s/y	Otdan ravish yasaydi	Vaqtli

-li III	s/y	Egalik shakli bilan birga qo‘llanadi	Sevgilim, sevgilisi
-lik I 1	s/y	Turliso‘zturkumlarigaqo‘shilib, mavhumotyasaydi	Bolalik, botirlik, do‘stlik, yolg‘izlik, tezlik, eskilik, birlik, yo‘qlik
2	s/y	Narsa oti yasaydi	Darslik, kundalik, shirinlik
3	s/y	Geografik nomlarga qo‘shilib, shaxsning o‘sha yerga mansubligini bildiradi	Andijonlik, toshkentlik
-lik II	s/y	Otdan sifat yasaydi	Attorlik (kasbi), temirchilik (ustaxonasi), ko‘ylaklik (chit), bolalik (yillar)
-lik III	lug‘/sh	Harakatnomigaqo‘shilgandama’non ibirozkuchaytiradi, ta’kidbildiradi	Aytishlik, bormoqlik, demaklik, yozmoqlik
Izoh: Ba’zimanbalardasifatdoshvaharakatnomishakllaridanso‘ngqo‘shiladigan – *lik*shakliso‘zyasovchishakldebtalqinqilingan (Buhaqdaqarang: NurmonovA., MahmudovN., SobirovA., YusupovaSh. Hozirgio‘zbekadabiytili. Akademiklitseylarning 3-bosqichtalabalariuchundarslik. –T.: «ILMZIYO», 2010. – 126-b.			
-liq I	s/y	Turli so‘z turkumlaridan ot yasaydi	Borliq, boshliq, bo‘shliq, otliq, oqliq
-liq II	s/y	Sifat yasaydi	Osig‘liq (qozon), yopiqliq (qozon), solig‘liq
-lom (unumsiz)	s/y	Sifatdan sifat yasaydi	Sog‘lom
-loq I	s/y	Otlarga qo‘shilib, mo‘llik ma’nosini bildiradi	Suvloq, toshloq, qumloq, o‘tloq
-loq II	s/y	Otdan ot yasaydi	Baqaloq (odam), ovloq (joy), qatqaloq (yo‘l) *-loq* bilan yasalgan sifatlar ot vazifasida ham qo‘llanadi.
-loq III	lug‘/sh	Otlargaqo‘shilib, kichraytirish, erkalashma'nolarinianglatadi	Bo‘taloq, toyloq, qizaloq, chaqaloq
M			
-m I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Aldam, chidam (holat oti); to‘plam, to‘g‘ram (harakat natijasi oti); damlam, tishlam, ho‘plam (miqdor anglatuvchi ot)
-m II	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Qaram
-m III	s/m	Egalik qo‘shimchasi	Onam, bolam
-m IV	s/m	Shaxs-son qo‘shimchasi	bordim, o‘qidim
-ma I	s/y	Fe’ldanotyasaydi (urg‘uli)	Bostirma, gazlama, dimlama, yo‘qlama, suzma, terlama, tugma, yuklama, qotirma, qolyozma

-ma II	s/y	Bu urg‘uli morfema fe’ldan sifat hosil qiladi	Osma, sochma, tizma, ulama, ezma, yasama, qovurma (harakat natijasi sifati); aylanma, qotma, hovliqma (xususiyat, usul bildiruvch sifat); qirchillama (sovuq), g‘irchillama (qor), lang‘illama (cho‘g‘)
-ma III	lug‘/sh	Fe’lning bo‘lishsizlik shakli	Yozma, ishlama
-ma IV		Takoriy ravishlarda qo‘llaniladi	Yonma-yon, qo‘lma-qo‘l
-man I	s/m	Fe’lning shaxs-son qo‘shimchasi (urg‘uli)	Ishlayman, ko‘zlayman
-man II	s/m	Bog‘lama (otnikesimsifatidashakllantiruvchiv osita(urg‘usiz))	Ishchiman, dehqonman, yaxshiman
-mand	s/y	Otdan sifat yasaydi	Ayolmand, davlatmand, dardmand, ishtiyoqmand
-mand (-vand)	s/y	Otdan ot yasaydi	Nashavand, hunarmand
-ma/s (ma+r)	lug‘/sh	Sifatdosh shakli	Qaytmas
-masdan	lug‘/sh	-ib ravishdoshining bo‘lishsizlik shakli	Bilmasdan, ko‘rmasdan, qo‘rqmasdan
-maslik	lug‘/sh	Harakat nomining bo‘lishsizlik shakli	Yozmaslik, o‘qimaslik
-miz I	s/m	Egalik qo‘shimchasi (I sh ko‘plik)	Akamiz, onamiz
-miz II	s/m	Shaxs-son qo‘shimchasi (I sh ko‘plik)	Boramiz, yozamiz
-miz III	s/m	Bog‘lama	Ishchimiz, talabamiz
-mish I	-	Eskio‘zbektilidao‘tganzamonsifatdoshiningko‘rsatkichi, hozirdaso‘zlartarkibidaajralmasholgakelibqolgan	O‘tmish (yil), qilmish-qidirmish, kechmish
-mish II	s/y	Ot yasovchi vazifasini bajarishi mumkin yoki konversiya usulida otga ko‘chgan	Izohlanmish, sifatlanmish, qaralmish, aniqlanmish, hollanmish
-mon	s/y	Fe’ldan sifat hosil qiladi	Bilarmon, ishbuzarmon
-moq I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	llmoq, chaqmoq, quymoq, topishmoq
-moq II	lug‘/sh	Harakat nomi qo‘shimchasi	Boshlamoq, ishlamoq
-moqda	s/m	Hozirgi zamon fe’li shakli	Yozmoqda
-moqchi	s/m	Kelasizamonmaqsadma’nosiniifodalovchife’lshakli	Bormoqchi
-mtir	lug‘/sh	Sifatninq ozaytirma darajasi	Ko‘kimtir, oqimtir, sarg’imtir
N			

-n	lug‘/sh	Fe’lning o‘zlik va majhul nisbat shakli	Kavshandi, maqtandi, so‘zlandi, tayyorlandi
-navis	s/y	Otdan ot yasaydi	Masalnavis, romannavis
-namo	s/y	Ot, sifat va sifatdoshlardan sifat yasaydi	Ayolnamo, kulgannamo, majnunnamo, olimnamo
-ng I	s/m	Egalik qo‘shimchasi (II sh ko‘plik)	Bolang, oilang
-ng II	s/m	Shaxs-son shakli (II sh ko‘plik)	Boshlang, ishlang
-ngiz I	s/m	Egalik shakli	Bolangiz, orzungiz
-ngiz II	s/m	Shaxs-son qo‘shimchasi	Boshlangiz
-ni	s/m	Tushum kelishigi qo‘shimchasi	Kitobni, Salimani
-niki	lug‘/sh	Ot, olmoshlargaqo‘shilib, qarashlilikma’nosinianglatadi	Maktabniki, bizniki
-ning	s/m	Qaratqich kelishigi shakli	Halimaning, ko‘zning
no- 1	s/y	Otdan sifat hosil qiladi	Noiloj, noumid, noshukur, noo‘rin, nohaq
2	s/y	Sifatdan sifat hosil qiladi	Notekis, notinch, noto‘g‘ri, noma’lum, noaniq
no-	-	Ajralmaydi	Nodon, noyob, nokas, notavon
-nok (unumsiz)	s/y	Otdan sifat yasaydi	G‘amnok
-noma	s/y	Otdan ot yasaydi	Aybnoma, arznoma,guvohnoma
-nchi	lug‘/sh	Tartib son shakli qo‘shimchasi	Yettinchi, ikkinchi
O			
-ol	s/y	Modal so‘zdan fe’l yasaydi	Yo‘qol
-omuz	s/y	Otdan sifat yasaydi	Maslahatomuz, hazilomuz
-on I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	To‘zon, qo‘zg‘olon
-on II	s/y	Sifatdan sifat yasaydi	Shodon
-on III	lug‘/sh	Forscha ko‘plik shakli	Padaron, modaron
-ona	s/y	Ot va sifatdan ravish yasaydi	Mardona, do‘stona
-ong‘ich	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Suzong‘ich, tepong‘ich
-oq I	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Qoloq, qochoq, qo‘rqoq
-oq II	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Yotoq, o‘roq
-os	s/y	Taqlid so‘zdan sifat yasaydi	Chuvvos, sharros, g‘uvvos, gulduros
-ot I	s/y	Sifatdan ot yasaydi	Ma’lumot, mushkulot
-ot II	s/y	Modal so‘zdan fe’l yasaydi	Yo‘qot
-ov I	lug‘/sh	Jamlovchi son qo‘shimchasi	Beshov, ikkov
-ov II		Bobo yoki otasining ismiga qo‘shiladigan ko‘rsatkich	Ikromov, Yunusov
-ovlon	lug‘/sh	Jamlovchi son qo‘shimchasi	Oltovlon, ikkovlon

-oy	lug‘/sh	Erkalatish, hurmat shakli	Barchinoy, Naziraoy
P			
-paz	s/y	Otdan ot yasaydi	Kabobpaz, oshpaz
-parast	s/y	Otdan sifat yasaydi	Mansabparast, xayolparast
-parvar	s/y	Otdan sifat yasaydi	Vatanparvar, insonparvar
pesh-	s/y	Otga qo‘shilib, ot va sifat hosil qiladi	Peshayvon, peshtaxta, peshqadam
Q			
-q I 1	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Issiq, sovuq, iliq, achchiq
2	s/y	Fe’ldan belgi sifati yasaydi	Porloq, tarqoq
-q II	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Suvoq, yamoq, o‘toq
-qa I	s/y	Ba’zife’lvaotlardansifatyasaydi	Loyqa, qisqa
-qa II	s/m	Jo‘nalish kelishigi shakli	Yotoqqa, qirg‘oqqa
-qa III	lug‘/sh	Fe’lning ma’nosini kuchaytiradi	Chayqa
-qi I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Achitqi, ivitqi, sachratqi, sochqi, chopqi, qichitqi
-qi II	s/y	Fe’l va otlarga qo‘shilib, sifat yasaydi	Vaysaqi, sirtqi, tashqi
-qi III	lug‘/sh	Fe’lning ma’nosini kuchaytiradi	Yulqi
-qin I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Bosqin, toshqin, to‘sqin
-qin II	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Jo‘shqin, sotqin
-qin III	s/m	Fe’lning buyruq mayli qo‘shimchasi	Boqqin, taqqin
-qina	lug‘/sh	Otlargaqo‘shilib, erkalashma’nosiniifodalaydi	Bo‘taloqqina(m), do‘ndiqqina(m)
-qir	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Topqir, chopqir
-qich I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Qisqich, yoritqich, qaratqich
-qich II	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Yirtqich
-qoq I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Botqoq
-qoq II	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Yopishqoq, uyushqoq, urushqoq, tirishqoq
-qun	s/y	Fe’ldan sifat va ot yasaydi	Tutqun, uchqun
-qur	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Uchqur
R			
-r I	s/y	Sifatdan fe’l yasaydi	Eskir, o‘zgar, qisqar
-r II	lug‘/sh	Fe’lning sifatdosh shakli	Qaynar (xumcha)
-r III	s/m	Kelasi zamon shakli	Boshlar (boshlaydi)
-ra	lug‘/sh	Fe’lning ma’nosini kuchaytiradi	Aljira, gangira
-ri	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Bukri, egri

-roq 1	lug‘/sh	Sifatning qiyosiy daraja shakli	Oqroq, sovuqroq, qalinroq, qorong‘iroq
2	lug‘/sh	Ravishning qiyosiy daraja shakli	Tezroq, ertaroq
S			
-s 1	s/m	Kelasi zamon shaklini hosil qiladi	U hech qayerga chiqmas (chiqmaydi).
2	lug‘/sh	Kelasi zamon sifatdoshini hosil qiladi	Yengilmas polvon
-sa I	s/y	Otdan fe’l yasaydi	Suvsamoq
-sa II	s/m	Fe’lning shart mayli qo‘shimchasi	O‘qisa, yozsa
-san I	s/m	Fe’llarning shaxs-son qo‘shimchasi	Ishlaysan, o‘qiysan
-san II	s/m	Bog‘lama	Dehqonsan, yoshsan, kattasan
ser-	s/y	Otdan sifat yasaydi	Sergo‘sht, sersuv, serunum
ser-	-	Ajralmaydi	Serob
-si I	s/m	Egalik qo‘shimchasi	Bolasi, onasi
-si II	s/y	Olmoshyokisifatdanfe’lyasaydi	Garangsi, mensi(moq), alaxsi, bo‘rsi (bo‘r-hid)
-(a)si III (a+si)	lug‘/sh	Fe’lninq sifatdosh shakli	Kelasi (yil), o‘lasi (mol)
-siz I	s/y	Otdan sifat yasaydi	Aqlsiz, bilimsiz
-siz II	s/y	Ravish yasaydi	So‘zsiz, to‘xtovsiz
-siz III	s/m	Shaxs-son qo‘shimchasi	Borasiz, yozasiz
-siz IV	s/m	Bog‘lama	Kattasiz, odamsiz
-simon	s/y	Otdan sifat yasaydi	Gazsimon, yoysimon
-sin I	s/m	Fe’lning buyruq mayli snakli	Borsin, ishlasin
-sin II	lug‘/sh yoki s/y unumsiz	Fe’l, sifat, ravishlarga qo‘shiladi	Qiziqsin(moq), arzonsin(moq), og‘irsin(moq), ozsin(moq)
-sira 1	s/y	Otdan fe’l yasaydi	Suvsira, tuzsira, uyqusira, qonsira
2	s/y	Olmoshdan fe’l yasaydi	Sensira, sizsira
3	s/y	Sifatdan fe’l yasaydi	Begonasiramoq
-soz	s/y	Otdan ot yasaydi	Aravasoz, kemasoz
T			
-t I	lug‘/sh	Fe’lning orttirma nisbat shakli	Ishlatmoq, so‘zlatmoq
-t II	s/yunum siz	To‘la sifatga oid so‘zdan fe’l yasaydi	To‘lat
-ta I	lug‘/sh	Dona son qo‘shimchasl	Ikkita, beshta
-ta II		Ba’zi otlar tarkibida uchraydi	O‘simta
-tadan	lug‘/sh	Taqsim son qo‘shimchasi	Beshtadan, oltitadan
-tarosh	s/y	Otdan ot yasaydi	Qalamtarosh, haykaltarosh
-tacha	lug‘/sh	Chama son shakli	O‘ntacha, yuztacha, mingtacha
-tir	lug‘/sh	Fe’lning orttirma nisbat shakli	Keltir, choptir

U			
-un I	s/y	Ot yasaydi	Ustun (tirgak)
-un II	s/y	Ravish yasaydi	Ostin-ustun
-uq (asli -iq) I	s/y	Fe’llardan ot yasaydi	Buyruq, yutuq
-uq (asli -iq) II	s/y	Fe’llardan sifat yasaydi	Buzuq, uzuq, yuluq
-(u)v	s/y	Fe’lningharakatnomishakliniyokijar ayonbildiruvchiotlaryasaydi	Ayblov, bag‘ishlov, saylov, sinov, tergov, undov, o‘quv, ishlov
-(u)vchi I	lug‘/sh	Fe’lning sifatdosh shakli	Gapiruvchi, ketuvchi
-(u)vchi II	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Uchuvchi, quruvchi, o‘qituvchi
Izoh: -vshakli -moqshaklibilanerkinalmashinaolsa, harakatnomisanaladi (Bukishimunosibnomzod, unisaylov (saylamoq) kerak). -vshakli -moqshaklibilanerkinalmashinaolmasa, faoliyat-jarayonotisanaladi (Saylov (saylamoqdebbo‘lmaydi) ertagabo‘ladi).			
V			
-vand	s/y	Otdan sifat yasaydi	Kasalvand, nashavand
-vash	s/y	Ot yoki sifatdan sifat yasaydi	Laylivash, devonavash
-vachcha 1 (fors)	s/y	Otdan ot yasaydi	Amakivachcha, xolavachcha
2 (fors)	lug‘/sh	Otlardagilug‘aviyshaklhosilqiluvchi qo‘shimcha	Boyvachcha, mullavachcha
-viy (arab)	s/y	Otdan sifat yasaydi	Afsonaviy, zamonaviy, oilaviy, qabilaviy
-vor 1	s/y	Otdan sifat yasaydi	Afsonavor, dorivor, umidvor
2	s/y	Sifatdan sifat yasaydi	Mardonavor, ulug‘vor
-xon I	s/y	Otdan ot yasaydi	Gazetxon, jurnalxon, kitobxon
-xon II	lug‘/sh	Otlarda hurmat, erkalash, kesatish ma’nolarini anglatadi	Muborakxon, Maftunaxon
xush- 1	s/y	Otdan sifat hosil qiladi	Xushaxloq, xushbichim
2	s/y	Ba’zan otdan ot yasaydi	Xushxabar
-xo‘r	s/y	Otdan ot yoki sifat yasaydi	Aroqxo‘r, go‘shtxo‘r, tekinxo‘r
Y			
-yap	s/m	Fe’lning hozirgi zamon shakli	Boshlayapman, ishlayapman, kelyapman
-y I	s/y	Sifatdan fe’l yasaydi	Qoray
-y II	lug‘/sh	Ravishdosh shakli	Yig‘lay-yig‘lay, so‘ray-so‘ray
-y III	s/m	Fe’lninq buyruq mayli shakli	Boshlay, tashlay
-yin (-ayin)	s/m	Fe’lninqbuyruq-istakmaylishakli	Borayin, ko‘zlayin
-yotgan	lug‘/sh	Sifatdoshning hozirgi zamon shakli	Kelayotgan, so‘zlayotgan
-yotir	s/m	Fe’lning hozirgi zamon shakli	Borayotirman, borayotirsan, borayotir
Z			

-zada	s/y	Otdan sifat yasaydi	Alamzada
-zor	s/y	Otdan ot yasaydi	Bodomzor, gulzor, olmazor, paxtazor
G‘			
-g‘a I	lug‘/sh	Fe’lning passiv shakli	Qo‘zg‘a
-g‘a II	s/m	Jo‘nalish kelishigining tarixiy shakli	Alarg‘a, o‘ying‘a
-g‘ayri	s/y	Sifatdan sifat hosil qiladi	G‘ayriaxloqiy, g‘ayritabiiy
-g‘i I	lug‘/sh	Fe’lning passiv shakli	To‘zg‘i
-g‘i II	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Chalg‘i
-g‘in I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Yong‘in, qirg‘in, quvg‘in
-g‘in II	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Ozg‘in, so‘lg‘in
-g‘ir	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Olg‘ir, o‘zg‘ir
-g‘ich I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Yelpig‘ich, savag‘ich, so‘rg‘ich, tomizg‘ich, to‘g‘nag‘ich, chizg‘ich, qashlag‘ich, qirg‘ich
-g‘ich II	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Boshlang‘ich, yulg‘ich
-g‘oq I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	To‘lg‘oq
-g‘oq II	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Toyg‘oq, to‘zg‘oq, qurg‘oq
-g‘u	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Urg‘u, tuyg‘u, cholg‘u
-g‘un	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Buzg‘un, tuyg‘un, uyg‘un
Sh			
-sh I	lug‘/sh	Fe’lning harakat nomi shakli	Yozish, fikrlash, yashash, o‘qish
-sh II	lug‘/sh	Fe’lning birgalik nisbat shakli	Ayblashdi, ishlashdi
-sh III	lug‘/sh	Fe’lning o‘zlik nisbat shakli	Joylashdi
-sh IV	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	O‘xshash, tanish
-shunos	s/y	Otdan ot yasaydi	Adabiyotshunos, tilshunos
Ch			
-ch I	s/y	Fe’ldan ot yasaydi	Ishonch, o‘tinch, quvonch, suyanch
-ch II	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Jirkanch, tinch
-cha I 1	s/y	Otdan tur, xil sifati yasaydi	Arabcha (o‘yin), afg‘oncha (rubob), o‘zbekcha (odat)
2	s/y	Otdan hajm-miqdor sifati yasaydi	Zarracha (foyda), zig‘ircha (tuz), tariqcha (aql)
-cha II	s/y	Ot, olmosh, sifat, ravishlardan sifat va ravish hosil qiladi	Yevropacha, yangicha, o‘zgacha, o‘zicha
-cha III 1	lug‘/sh	Otlargaqo‘shilib, kichraytirish, erkalashma'nosinihosilqiladi	Aravacha, yigitcha, qizcha, qushcha
2	s/y	Sifatdan ot hosil qiladi	Qizilcha (lavlagining turi), ko‘kcha (qovunning turi)
-chak I	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Kuyunchak, erinchak, iymanchak
-chak II	lug‘/sh	Otlardagi kichraytirish qo‘shimchasi	Kelinchak, tugunchak
-chan I	s/y	Otdansifatyasaydi (ortiqlik, faollikbelgilarinibildiradi)	Ishchan, talabchan, uyatchan, bo‘ychan
-chan II	s/y	Otdan holat sifati yasaydi (asos anglatgan tushunchaga egalikni	Ko‘ylakchan, mahsichan, yaktakchan

		bildiradi)	
-chasiga	s/y	Ot va sifatlardan ravish yasaydi	Dehqonchasiga, yigitchasiga, ochiqchasiga
-chi I 1	s/y	Sifatdan ot yasaydi	Qiziqchi, bekorchi
2	s/y	Sondan ot yasaydi	Ikkichi, beshchi
3	s/y	Otdan shaxs ot yasaydi	Yordamchi, ashulachi
4	s/y	Fe’lning buyruq-istak maylidan ot yasaydi	Tilanchi
-chi II 1	s/y	Otdan sifat yasaydi	Yolg‘onchi (bola), o‘yinchi (qiz), hasadchi (odam)
2	s/y	Turliso‘zturkumlaridanxususiyatsifatiniyasaydi	Ayirmachi (kishi), bekorchi (gap), dangalchi (xotin), qiziqchi (odam)
-chi III		Yuklama	Akam-chi?
-chil I	s/y	Otdan sifat yasaydi	Dardchil, izchil, xalqchil, epchil
-chil II	lug‘/sh	Sifatning ozaytirma daraja shakli	Ko‘kchil, oqchil
-chilik	s/y	Ot yoki sifatlardan ot yasaydi	Oshnachilik, xursandchilik, qudachilik, dehqonchilik
-chiq I		Otvasifatdankichraytirishma’nosidagiotshaklihosilqilinadi	Qopchiq, qorachiq
-chiq II	s/y	Fe’lningbuyruqshaklidanxususiyatsifatiniyasaydi	Sirpanchiq, qizg‘anchiq
-choq I	s/y	Fe’ldan sifat yasaydi	Tortinchoq, cho‘zinchoq, erinchoq, maqtanchoq
-choq II	lug‘/sh	Otlardakichraytirishvaerkalashma’nosinianglatadi	Toychoq, qo‘zichoq
		Ng	
-ng I	s/m	II shaxs, birlik egalik shakli	Akang
-ng II	s/m	II shaxs, birlik shaxs-son shakli	Yozding